

KIRJALLINEN KYSYMYS 670/2001 vp

Erityishoitorahan ulkopuolelle kuuluvat laitokset

Eduskunnan puhemiehelle

Vammaisten lasten erityishoitorahan määräytyminen on perusteltua nykyisillä säädöksillä, mutta asioiden hallinnollinen hoitaminen ja sovittaminen paikallisella tasolla ei ole kaikilta osin onnistunut. Sosiaali- ja terveysministeriössä on määritelty, mitkä laitokset lasketaan sairaaloksi tai sairaaloiden poliklinikoiksi. Esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevaa Tahkokankaan palvelukeskusta ei luokitella edellä mainituiksi laitoksiksi, vaikka sairaalat antavat läheteitä palvelukeskuksen kuntoutukseen.

Täten on syntynyt tilanne, jossa joissakin kunnissa sairaalat lähettävät potilaita kuntoutettaviksi laitoksiin, joita ei ole määritelty erityishoitorahaa saavien laitosten piiriin. Esimerkiksi normaali diabeteslapsi hoidettaisiin tavallisesti sairaalassa, mutta kun on kyseessä lisäksi kehitysvammatapaus, sairaala on päättänyt siirtää lapsen vanhempien vastusteluista huolimatta Tahkokankaan palvelukeskukseen.

Kelasta kerrottiin, että heille on tullut aikaisemminkin valituksia nimenomaan Pohjois-Pohjanmaan tilanteesta. Alueen sairaanhoitopiiri, erityishuoltopiiri tai itse sairaala ovat vastuussa siitä, että niillä on riittävästi oikeaa tietoa, mutta

ne eivät tässä tapauksessa välttämättä tiedä erityishoitoraha- ja muista korvauskäytännöistä. Sairaalan tulisi tietää, milloin, kenellä ja missä hoitopaikassa erityishoitorahaoikeutta ei ole ja ministeriön tulisi konsultoida asiasta asianomaisen kunnan sairaanhoitopiirin kanssa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä perusteella erityishoitorahan piiriin kuuluvat laitokset määritellään varsinkin, kun sairaalat antavat potilaille läheteitä laitoksiin, joissa kuntoutushoitoa annetaan samaan tapaan kuin asianmukaisessa sairaalassa mutta joita ei luokitella erityishoitorahan piiriin ja

miten sosiaali- ja terveysministeriö varmistaa, että sairaanhoitopiireissä ollaan tietoisia edellä mainituista asioista?

Helsingissä 17 päivänä toukokuuta 2001

Esko Kurvinen /kok

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Esko Kurvisen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 670/2001 vp:

Millä perusteella erityishoitorahan piiriin kuuluvat laitokset määritellään varsinkin, kun sairaalat antavat potilaille läheteitä laitoksiin, joissa kuntoutushoitoa annetaan samaan tapaan kuin asianmukaisessa sairaalassa mutta joita ei luokitella erityishoitorahan piiriin ja

miten sosiaali- ja terveysministeriö varmistaa, että sairaanhoitopiireissä ollaan tietoisia edellä mainituista asioista?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Sairausvakuutuslain 23 d §:n 1 momentin mukaan erityishoitoraha suoritetaan, jos vakuutettu

1) osallistuu sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan hoitoon tai kuntoutukseen ja lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi. Seitsemän vuotta täyttäneen lapsen osalta edellytetään lisäksi, että sairaus tai vamma on vaikea;

2) osallistuu lapsensa vaikean sairauden tai vaikean vamman vuoksi sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla annettavaan hoitoon tai kuntoutukseen liittyvään kotihoitoon ja lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi;

3) osallistuu lakiin perustuvalla lapsensa sairauden tai vamma vuoksi järjestetyille sopeutu-

misvalmennus- tai kuntoutuskurssille tai muuhun niihin rinnastettavaan lakiin perustuvaan kuntoutustoimintaan.

Erityishoitorahan myöntämisen edellytyksenä kohdissa 1 ja 2 on, että hoito tai kuntoutus on annettu sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla. Kehitysvammaaneuvola tai erityishuoltopiiriin kuntayhtymää ei Kansaneläkelaitoksen tulkinnan mukaan pidetä lain edellä mainituissa kohdissa tarkoitettuna sairaalana. Muutoksenhakuasteiden antamat päätökset ovat myös vahvistaneet tämän tulkinnan.

Sairausvakuutuslain 23 d §:n 1 momentin 3 kohdassa erityishoitorahan suorittamisen edellytyksenä sen sijaan ei ole tietty sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssin tai muun kuntoutustoiminnan järjestämispaikka. Järjestämispaikka voisi hyvin olla esimerkiksi kehitysvamma-neuvola tai erityishuoltopiiriin kuntayhtymän ylläpitämä laitos. Tällaisen kurssin ajalta voidaan erityishoitorahaa suorittaa, mikäli kurssi muutoin täyttää laissa säädetty edellytykset.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin asianomaisten erikoisalojen antaman selvityksen mukaan siirtyy kehitysvammaisten lasten kuntoutus Oulun yliopistollisen sairaalan lastentautien klinikalta Tahkokankaan palvelukeskukseen vanhempien kanssa yhdessä sovittuna ajankohtana. Somaattisten sairauksien kontrollit jatkuvat yliopistosairaalan poliklinikalla. Somaattisten sairauksien hoidon seuranta järjestetään myös erityishuoltopiiriin kehitysvammapoliklinikan kautta. Kehitysvammaisten lasten kuntoutussuunnitelmien laatiminen ja niiden toteutumisen seuranta tapahtuvat Tahkokaan keskuslaitoksen poliklinikan tai yhden — kahden vuorokauden laitosjaksojen pohjalta. Tahkokankaan palvelukeskuksen resursseja ja asiantuntemusta näiden tehtävien hoitamiseen pidetään hyvinä ja tällä jär-

jestelyllä taataan kehitysvammaisten lasten laadukas hoito ja kuntoutus.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä ollaan hyvin tietoisia erityishoitorahaa koskevista säännöksistä ja niiden tulkinnasta. Lasten van-

hempia on informoitu niistä. Vanhemmille on myös kerrottu mahdollisuuksista hakea muutosta erityishoitorahaa koskeviin kielteisiin päätöksiin.

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2001

Peruspalveluministeri Osmo Soininvaara

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Fru talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Esko Kurvinen /saml undertecknade skriftliga spörsmål SS 670/2001 rd:

På vilka grunder fastslås vilka anstalter som skall berättiga till specialvårdspenning, speciellt då sjukhus remitterar patienter till anstalter där rehabilitering ges på samma sätt som på egentliga sjukhus men som inte klassificeras så att de omfattas av specialvårdspenningen och

hur säkerställer social- och hälsovårdsministeriet att man inom sjukvården är medveten om de ovan nämnda omständigheterna?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Enligt 23 d § 1 mom. sjukförsäkringslagen betalas specialvårdspenning då den försäkrade

1) deltar i vården eller rehabiliteringen av barnets sjukdom eller handikapp och den vårdande läkaren anser detta vara nödvändigt. I fråga om barn som fyllt sju år förutsätts dessutom svår sjukdom eller svårt handikapp;

2) deltar i hemvård som är anknuten till vård eller rehabilitering på sjukhus eller på sjukhuspoliklinik för en svår sjukdom eller handikapp och läkaren som vårdar barnet anser deltagandet nödvändigt;

3) deltar i en på lag baserad anpassningsträning eller rehabilitering som ordnas på grund av barnets sjukdom eller handikapp eller någon annan jämförbar, på lag baserad rehabiliteringsverksamhet.

Förutsättning för beviljandet av specialvårdspenning enligt 1 och 2 punkten är att vården eller rehabiliteringen ordnas på sjukhus eller på sjukhuspoliklinik. En rådgivningsbyrå för utvecklingsstörda eller en anstalt som samkommunen för ett specialomsorgsdistrikt upprätthåller betraktas enligt Folkpensionsanstalten inte som ett sådant sjukhus som avses i 1 och 2 punkten. I besvärinstansernas beslut har denna tolkning även bekräftats.

Däremot är platsen för en anpassningstränings- eller rehabiliteringskurs eller någon annan form av rehabilitering inte avgörande för betalningen av specialvårdspenning enligt 23 d § 1 mom. 3 punkten sjukvårdslagen. Platsen kunde väl vara t.ex. en rådgivningsbyrå för utvecklingsstörda eller en anstalt som samkommunen för ett specialvårdsdistrikt upprätthåller. För den tidsperiod då den försäkrade deltar i en sådan kurs kan specialvårdspenning betalas om kursen i övrigt uppfyller de krav som lagen föreskriver.

Enligt en redogörelse given av de olika specialbranscherna i fråga i Norra Österbottens sjukvårdsdistriktet förflyttas rehabiliteringen av utvecklingsstörda barn från kliniken för barnsjukdomar vid Uleåborgs universitetssjukhus till servicecentralen i Tahkokangas vid en tidpunkt som bestäms i samråd med föräldrarna. Kontrollbesöken då det gäller somatiska sjukdomar görs fortfarande på universitetssjukhusets poliklinik. Vården av somatiska sjukdomar följs även upp på specialvårdsdistriktets poliklinik för utvecklingsstörda. Rehabiliteringsplanerna för utvecklingsstörda barn görs upp och följs upp av centralanstaltspolikliniken i Tahkokangas eller på basis av en anstaltsvårdsperiod som omfattar 1—2 dygn. Servicecentralen i Tahkokangas anser ha goda resurser och god sakkännedom för att sköta uppgifterna och det är på det här sättet möj-

ligt att garantera en högklassig vård och rehabilitering av utvecklingsstörda.

I Norra Österbottens sjukvårdsdistriktet är man mycket medveten om bestämmelserna om specialvårdspenningen och tolkningarna av

dessa. Barnens föräldrar har informerats om dem. Föräldrarna har även blivit upplysta om möjligheterna att söka ändring i negativa beslut som gäller specialvårdspenningen.

Helsingfors den 6 juni 2001

Omsorgsminister Osmo Soininvaara